

en merværdiafgift, når det forudsættes, at de to afgifter omfatter samme vare- og ydelsesområde. En detailledsafgift, der omfatter varer og ydelser i det omfang, hvori merværdiforslaget foreslår afgiftspligt, vil altså ligesom merværdiafgiften medføre registrering af 350-400.000 virksomheder, landbruget indbefattet.

7. Man kunne rejse det spørgsmål, om det trods de foran anførte principielle betragtninger alligevel ikke ville være muligt under en detailledsafgift at begrænse antallet af registrerede virksomheder ved at undlade registrering af landbrug, gartneri, skovbrug og fiskeri. Det er her nærliggende at henvise til, at detailledsforslaget fra 1962 netop forudsatte, at disse erhverv skulle holdes uden for registreringspligten.

Man må imidlertid i denne forbindelse erindre om, at detailledsforslaget fra 1962 ikke omfattede alle varer, og at tjenesteydelser — bortset fra varefremstilling i lønarbejde — var holdt helt uden for afgiftspligten. En del af de undtagelser, som i sin tid var foreslået med hensyn til afgiftspligtens omfang, må netop ses i lyset af de bestræbelser, som ved lovforslagets udformning var gjort for at få systemet til at fungere, selv om landbruget m. fl. var undtaget fra registreringspligten.

Som ovenfor omtalt tjener virksomhedernes registrering under en detailledsafgift to formål. For det første er registreringen nødvendig af hensyn til den afgiftsberigtigelse, som skal finde sted ved salg fra virksomhederne direkte til forbrugere. For det andet giver registreringen virksomhederne en sådan legitimation over for deres leverandører, at disse kan afsætte varer og afgiftspligtige ydelser til virksomheden uden at kræve afgift ved salget.

Normalt finder der vel ikke i videre omfang afsætning sted fra landbrug direkte til forbrugere. De fleste varer passerer på deres vej fra landbruget til forbrugere, hvad man kunne kalde „industrielle“ fremstillingsvirksomheder — f. eks. slagterier, mejerier og møllerier — hvor varen naturligt kommer ind i afgiftssystemet og kan blive beskattet på lige fod med alle andre varer.

En undtagelse fra denne almindelige hovedregel gælder dog med hensyn til æg, frugt, grønsager og blomster, hvoraf der er et ikke helt ringe salg direkte til forbrugere

fra landbrug og gartneri. Ved i lovforslaget fra 1962 at foreslå disse varer holdt uden for afgiftspligten havde man for så vidt løst det problem, der ellers ville opstå med hensyn til landbrugets direkte forbrugersalg ved at holde landbruget uden for registreringspligten (men samtidig skabt store vanskeligheder for detailhandelen, se punkt 9).

8. I detailledsforslaget fra 1962 var der som kort berørt ovenfor under punkt 4 — ligesom tilfældet er under den gældende engrosoms — givet registrerede industri- og håndværksvirksomheder adgang til på deres legitimationskort at foretage afgiftsfri indkøb ikke blot af råvarer, men også af hjælpestoffer og egentlige „producerende“ produktionsmaskiner. Da landbruget efter 1962-forslaget ikke skulle registreres og heller ikke på anden måde skulle undtages af afgiftsmyndighedernes kontrol, havde man ikke nogen mulighed for at give landbruget adgang til at foretage indkøb i ubeskattet stand af varer, der i øvrigt var afgiftspligtige.

For i videst muligt omfang at fritage landbruget for afgift på råvarer og driftsmidler var det imidlertid foreslået at holde bl. a. levende dyr, korn, frø, planter, foderstoffer og gødning samt typiske landbrugsmaskiner og dele hertil uden for afgiftspligten. Disse varer skulle altså efter 1962-forslaget være fritaget for afgift, uanset til hvem afsætningen fandt sted. De undtagelser fra afgiftspligten, som i detailledsforslaget var foreslået af hensyn til landbrugets stilling i afgiftsmæssig henseende, blev optaget i engrosomsen, således som denne blev vedtaget i sommeren 1962. Der er siden ved en finansministeriel bekendtgørelse med hjemmel i den gældende omslovs § 4 sket en vis udvidelse af det afgiftsfri vareområde af speciel interesse for landbruget.

Selv om landbruget ikke ved de gældende undtagelser fra afgiftspligten er blevet fritaget for at svare afgift af alle sine indkøb til bedrifterne, må man dog — også under hensyn til at Nævnet vedrørende den almindelige Omsætningsafgift har anlagt en ret vid fortolkning af begrebet typiske landbrugsmaskiner — mene, at de gældende regler i denne henseende hidtil har været nogenlunde tilfredsstillende for landbruget. Dette må imidlertid også ses i lyset af, at heller ikke de øvrige producerende erhverv er helt